

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2741 / 2023

Onderwerp: Kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant

Auteur	: Demi van de Goor
Domein/team	: Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	: Demi.vandeGoor@gemeentemaashorst.nl
Port.	: R. Sour-van de Ven

Effect op de begroting

Ja Nee

Onderwerp

Kadernota 2024 GGD Hart voor Brabant

Voorstel

1. Een positieve zienswijze te geven op het te actualiseren basispakket van de GGD Hart voor Brabant.
2. De volgende zienswijze op de kadernota 2024 van de GGD Hart voor Brabant 2024 naar voren te brengen:
 - De taken die op dit moment vanuit het Onderwijs Achterstanden Beleid worden gefinancierd in de toekomst te blijven specificeren, zodat deze financiering hiervoor mogelijk blijft.
 - De taak 'advisering omgevingsplan en deelname omgevingstafels' op te nemen in het basispakket zodra de omgevingswet in werking treedt.

Inleiding

De GGD Hart voor Brabant bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van alle burgers, met speciale aandacht voor kwetsbare inwoners en de jeugd. De GGD is de Gemeenschappelijke regeling waarin taken op gebied van volksgezondheid en jeugdzorg zijn belegd met als wettelijke basis de Wet Publieke Gezondheid.

Nu wordt de kadernota 2024 voorgelegd. De kadernota geeft aan welke inhoudelijke en financiële uitgangspunten de GGD hanteert voor de begroting 2024. De belangrijkste ontwikkeling van de kadernota is de invoering van het geactualiseerde basispakket dat tot stand is gekomen via sessies met raadsleden en met de inbreng van wethouders en ambtenaren. Aan gemeenteraden wordt gevraagd om een zienswijze te geven op de kadernota en het voorstel actualisatie basispakket.

Beoogd effect

De raad in staat stellen haar rol binnen een Gemeenschappelijke Regeling te vervullen en een zienwijze in te laten dienen op het te actualiseren basispakket 2024 zodat deze kan worden meegenomen in het nog vast te stellen stuk.

Argumenten

1.1 Het basispakket draagt bij aan meer uniformiteit binnen gemeenten.

In het te actualiseren basispakket van de GGD Hart voor Brabant staat het voornemen de basistaken te verruimen waardoor er meer uniformiteit is tussen de gemeenten van de Gemeenschappelijke Regeling. Het voorstel bestaat uit het versterken van een aantal (wettelijk) verplichte diensten en enkele nieuwe diensten, een voordeel voor de inwoner hiervan is dat het niet uitmaakt in welke gemeente diegene woont om dezelfde publieke zorg te kunnen krijgen.

1.2 Het geactualiseerde basispakket is tot stand gekomen in samenspraak met gemeente en GGD.

Het voorstel voor het geactualiseerde basispakket is een proces wat sinds 2019 loopt. Er is nauwe betrokkenheid gevraagd van ambtenaren, wethouders, raadsleden en het algemeen bestuur van de GGD. Daarin is weloverwogen gekeken naar de nu voorgesteld basistaken. Daaruit is onder andere gebleken dat de GGD een passende partner is voor de inzet van preventie vanuit de Wet Publieke Gezondheid.

1.3 Het actualiseren van het basispakket valt samen met het opstellen van een nieuw gezondheidsbeleid.

In de gemeente Maashorst werken we momenteel aan nieuw gezondheidsbeleid dat per 1 januari 2024 in gaat. We gebruiken 2023 als voorbereidingsjaar om de inhoudelijke thema's die in Maashorst prioriteit krijgen verder uit te werken samen met preventiepartners, inwoners en andere relevante partijen in de lokale netwerken. Het (voorstel voor) het geactualiseerde basispakket is daarom voor Maashorst een passend moment om de basistaken en plustaken van de GGD kritisch te bekijken en aan te laten sluiten op het bestuursakkoord en het nog vast te stellen strategisch kader.

1.4 De versterkingen van het voorgestelde basispakket richten zich met name op preventie en passen binnen het bestuursakkoord en het nog vast te stellen strategisch kader sociaal domein.

Het voorstel van het basispakket bestaat uit het versterken van een aantal wettelijk verplichte diensten en enkele nieuwe diensten met name gericht op preventie. Naast de diensten die de GGD al afnam in Maashorst in 2023 worden de volgende diensten nieuw in Maashorst of versterkt: Preventieprogramma's eigen taal en cultuur, landelijke campagnes en Webinars, Analyse van inzicht in de gezondheid, ziekteverzuim voortgezet onderwijs, diensten voor ouders van kinderen in kwetsbare situaties en advisering omgevingsplan. Dit is wat de gemeente dus 'extra krijgt' voor het toenemende bedrag in het basispakket.

Kanttekeningen

1.1 Het voorstel voor het geactualiseerde basispakket brengt een toename van de inwonersbijdragen met zich mee.

Het voorstel van het geactualiseerde basispakket brengt een toename van de inwonersbijdrage met zich mee. Deze bijdrage laat een stijging van kosten zien die een structureel nadeel kunnen laten zien in de begroting. De stijging van de inwonersbijdrage laat niet een volledig

beeld van de kosten zien. Dit komt omdat de diverse lokaal accenttaken en plustaken nu opgenomen zijn in het voorstel voor het geactualiseerde basispakket. Zie voor de uitwerking van de toename van de kosten paragraaf financiën.

1.2 Het basispakket brengt minder flexibiliteit met zich mee dan de lokaal accenttaken.

Tot op heden vielen de lokaal accenttaken binnen het basispakket. Deze brachten mogelijkheden met zich mee om binnen het basispakket, lokaal andere accenten te leggen en aanvullend extra taken af te nemen. In het voorgestelde geactualiseerde basispakket staan de diverse wettelijke en niet wettelijke taken vast en is er een kleiner gedeelte dat bestaat uit een keuze aanbod. Omdat het voorgestelde geactualiseerde basispakket meer omvattend is, is dit mogelijk ook minder van belang en kunnen de lokale keuzes belegd worden in de plustaken.

1.3 De begroting is niet alle jaren structureel sluitend.

Het uitgangspunt is dat er voor alle jaren een structureel sluitende begroting is. Voor de jaren 2023-2026 is het begrotingssaldo momenteel negatief. De bestuursrapportage 2022 laat de volgende ontwikkeling zien: (Bedragen x € 1.000, V= voordeel, N= Nadeel.

	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo meerjarenbegroting Berap	V 8.477	N 520	V 3.606	V 6.577	N 789

Het gaat om een momentopname van de huidige stand van zaken. Er is op dit moment geen dekking voor de voorstellen met structurele financiële gevolgen die betrekking hebben op de jaren 2023-2026. Indien de raad instemt met dit voorstel is er sprake van een pre prioriteit op de begrotingsmiddelen van 2024 en verder, waardoor er geen integrale afweging plaatsvindt. Bij het opstellen van het bestedings- en dekkingsplan 2023-2026 zal er als onderdeel van de Kadernota extra dekking gezocht moeten worden, daarvoor zijn er diverse mogelijkheden:

- Herijking bestaand beleid, oftewel andere zaken niet meer doen
- Bezuinigingen, oftewel het concreet stoppen met activiteiten
- De inzet van onze algemene reserve als structureel dekkingsmiddel
- Belastingverhoging voor onze inwoners, bedrijven en gasten

Echter doordat we momenteel werken aan een nieuw gezondheidsbeleid dat per 1 januari 2024 in gaat is het juist voor Maashorst een passend moment om nog eens te kijken naar de zaken die we inzetten op gezondheid en kritisch zijn welke activiteiten we uitvoeren zodat ze aansluiten op het bestuursakkoord en het nog vast te stellen strategisch kader.

2.1 De taak advisering omgevingsplan en deelname omgevingstafels past niet binnen de wettelijke taak van de huidige gemeenschappelijke regeling.

Op dit moment is er nog geen definitieve ingangsdatum van de Omgevingswet. Door deze taak wel op te nemen in het geactualiseerde voorgestelde basispakket wordt er vooruit gelopen op wet en regelgeving. Dit betekent dat deze taak juridisch niet past binnen de huidige gemeenschappelijke regeling van de GGD Hart voor Brabant. Het uitgangspunt om deze dienst toch op te nemen in het basispakket is dat de omgeving een belangrijk middel is om de gezondheid van inwoners te bevorderen en beschermen.

Financiën

De actualisering van het basispakket leidt tot een extra inwonerbijdrage van €5,32 per inwoner. Voor de gemeente Maashorst gaat het om een bedrag van €311.000. Hiervan kan €3,11 gedekt worden uit de reeds bestaande bijdrage (voor de lokale accenten) die eerder onderdeel was van het basispakket. Per saldo resteert hierdoor een extra bijdrage van €2,21 per inwoner. De extra inwonerbijdrage bedraagt dan €129.000.

€5,32 x 58.445 inwoners =	€311.000
€3,11 x 58.445 inwoner =	€182.00 –

€2,21 x 58.445 inwoners =	€129.000

Echter doordat een deel van de nieuwe taken door de gemeente Maashorst al werd afgenomen als plustaak, is er al budget in de begroting aanwezig. Dit maakt vooralsnog dat het bedrag dat extra nodig is, om het geactualiseerde basispakket en de plustaken uit te blijven voeren, in de begroting geraamd is op €84.000. Dit is inclusief de basistaak advisering omgevingsplan en deelname omgevingstafels.

Wet Openbare Overheid en Rota-virus.

In de voorgestelde inwonerbijdrage zijn twee posten nog niet opgenomen, die wel aan de inwonerbijdrage voor 2024 zullen worden toegevoegd, namelijk de gevolgen van de wet Open Overheid en een uitbreiding van het vaccinatieprogramma voor het Rota-virus. De GGD zal hier nog een berekening voor maken en deze posten opnemen. Het is op dit moment nog niet bekend hoeveel middelen het Rijk beschikbaar zal stellen in het gemeentefonds voor de uitbreiding van het vaccinatieprogramma, hier kan dus nog geen raming voor worden opgenomen. De verwachting is dat de bijdragen voor de wet Open Overheid van beperkte omvang zal zijn.

OAB

Vanwege het geactualiseerde basispakket vinden er enkele verschuivingen plaats van plustaken naar basistaken. Op dit moment kan er vanuit de huidige plustaken €115.000 gedekt worden uit het Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB). Om de financiering vanuit het Onderwijs Achterstanden Beleid in de toekomst mogelijk te blijven maken is het nodig dat de GGD de betreffende taken in het geactualiseerde basispakket expliciet blijft specificeren.

Als deze specificatie in de toekomst niet meer mogelijk blijkt te zijn dan levert dit een structureel extra nadeel op van €115.000. De GGD is bereid om deze taak te blijven specificeren.

Indexering 2024

De afgesproken systematiek van indexering is geraamd 6,66%. Vooralsnog geraamd op €137.000. De voorgestelde indexering zal verwerkt worden in de begroting 2024.

Duurzaamheid

n.v.t

Participatie

Het vragen om zienswijzen is voor dergelijke stukken de gebruikelijke wijze van meedenken over beleidskeuzes en richting. Daarnaast is voorgestelde geactualiseerde basispakket tot stand gekomen via sessies met raadsleden en met de inbreng van wethouders en ambtenaren.

Communicatie

De Kadernota 2024 is op 22 december 2022 besproken in het Dagelijks Bestuur van de GGD HvB. Het Algemeen Bestuur van de GGD stelt de Kadernota in maart 2023 definitief vast. De zienswijze van de raad op 8 maart 2023 wordt naar het Algemeen Bestuur gestuurd, zodat deze bij de definitieve vaststelling van de Kadernota 2024 kan worden meegenomen.

Vervolg

Na raadsbesluit zal de zienswijze worden doorgegeven aan het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur werkt vervolgens de Kadernota uit in een 4 jarig beleidskader. Deze wordt opnieuw ter besluitvorming voorgelegd aan raad.

Bijlagen ter informatie

1. Kadernota GGD 2024

Uden, 7 februari 2023

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

drs. D. van Deurzen

M.J.D. Donders-de Leest (wnd.)